

Portefeuillehouder : J.G. Smit
Afdeling : Werken, Wonen en Leven (WWL)
Behandelend ambtenaar : Marlys Schild
Nummer : 330364
Datum : 13 oktober 2020
Onderwerp : Vitaal Schouwen-Duiveland 2020 - voortgang 2021 - uitvoering motie
Eenzaamheid

Inleiding

Het sportgezondheidsprogramma Vitaal Schouwen-Duiveland is het uitvoeringsprogramma van ons gezondheidsbeleid. Binnen Vitaal Schouwen-Duiveland werken we samen met sport- en beweegaanbieders, het onderwijs en andere partners aan de gezondheid van onze inwoners van 0-100+. We zetten in op fysieke gezondheid (sport, bewegen, gezonde voeding), mentale gezondheid (psychisch, ontspanning) en vitaliteit (sociaal, financieel, zingeving). Om het uitvoeringsprogramma verder vorm te geven zijn we vanaf 1 januari de samenwerking aangegaan met de landelijke JOGG-beweging (Jongeren Op Gezond Gewicht).

In deze raadsbrief brengen we u op de hoogte van de laatste stand van zaken van Vitaal Schouwen-Duiveland, de voortzetting in 2021 en de uitvoering van de motie Eenzaamheid (14-11-2019).

Sport en corona

Vanaf de start van de coronacrisis is ingezet op de advisering over corona en sport en het onderhouden van de contacten met sport- en beweegaanbieders. Dit betekende een stop op het verder vormgeven en de uitvoering van Vitaal Schouwen-Duiveland. De scholen waren immers ook gesloten. Al voor de zomervakantie zijn de sport- en beweegaanbieders bijna allemaal weer opgestart. We konden daarom vanaf juni weer vol inzetten op de ontwikkeling en uitvoering van Vitaal Schouwen-Duiveland. De afgelopen periode had ook positieve gevolgen. De contacten en relaties met de sport- en beweegaanbieders op Schouwen-Duiveland zijn versterkt. Op deze basis kunnen we Vitaal Schouwen-Duiveland verder uitbouwen. Met regelmaat versturen we een nieuwsbrief naar de sport- en beweegaanbieders. In de komende tijd zullen we hierin ook steeds meer informatie over Vitaal Schouwen-Duiveland opnemen.

De buurtsportcoaches

De afgelopen maanden is er door de buurtsportcoaches achter de schermen hard gewerkt om projecten binnen Vitaal Schouwen-Duiveland verder vorm te geven. Ook is er veel aandacht geweest voor het versterken van de relatie met jongeren en sportverenigingen. Een van de buurtsportcoaches is (bijna) fulltime bezig geweest om vragen van sportverenigingen te beantwoorden omtrent de corona regels. Hierbij werden adviezen gegeven en activiteiten geregistreerd en gemonitord. Een andere buurtsportcoach heeft in verschillende wijken, zodra dit weer was toegestaan, in samenwerking met jongerenwerkers diverse sportactiviteiten opgezet om ervoor te zorgen dat kinderen en jeugdigen toch konden blijven bewegen ondanks dat het verenigingsleven stil lag.

Uitbreiding samenwerking

Voor het primair onderwijs ligt er nu een mooi programma op het gebied van sport en gezondheid dat in samenwerking met het onderwijs is opgesteld. Naast de vijf locaties van Radar die dit schooljaar al deelnemen aan Vitaal Schouwen-Duiveland zullen in het schooljaar 2020-2021 ook de Willibrordus (Prisma), De Meie (speciaal onderwijs) en 't Stapelhof (Obase) aanhaken. Met Natuur- en Milieu Educatie Schouwen-Duiveland zijn diverse mogelijkheden bekeken om een integrale invulling en uitvoering te geven aan projecten over natuur, bewegen en voeding. Voor een aantal activiteiten zal er een samenwerking worden opgezet. Voor weer andere activiteiten zullen we zaken op elkaar afstemmen en elkaar goed informeren. Ook zijn gesprekken gevoerd met Kibeo over uitvoering van De Gezonde Kinderopvang binnen Vitaal Schouwen-Duiveland. Er is interesse voor deelname, maar de uitvoering vraagt nog meer onderzoek. Met GGD Zeeland is de samenwerking verder versterkt. Vanuit de GGD wordt Vitaal Schouwen-Duiveland

ondersteund op inhoud en de ontwikkeling van monitoring en evaluatie. Met het tijdschrift SD Sport is de samenwerking geïntensiveerd. De inhoud van dit tijdschrift weerspiegelt dat wat we met Vitaal Schouwen-Duiveland doen en willen bereiken. Een nauwere samenwerking ligt daarom voor de hand. We onderzoeken de mogelijkheden van een zogenaamde beweegwijzer, een website met daarop in ieder geval het sport- en beweegaanbod voor alle doelgroepen op Schouwen-Duiveland.

Vitaal Schouwen-Duiveland en Jongeren Op Gezond Gewicht

Vanaf 1 januari dit jaar zijn we JOGG-gemeente geworden. De JOGG-aanpak is een lokale, integrale en duurzame aanpak gericht op jongeren van 0 tot 19 jaar en hun omgeving. Met de JOGG-aanpak zetten lokale samenwerkingen tussen private en publieke partijen zich in voor een gezonder gewicht onder jongeren. Het doel is de omgeving rond het kind te veranderen, zodat de gezonde keus weer normaal wordt. Op Schouwen-Duiveland organiseren we JOGG onder de noemer Vitaal Schouwen-Duiveland. We stellen in samenwerking met JOGG een uitvoeringsplan op.

Belangrijk aspect van Vitaal Schouwen-Duiveland is dat het programma en de uitvoering in samenwerking met partners tot stand komt. Met de aftrap van Vitaal Schouwen-Duiveland (en JOGG) op 7 februari 2020 tijdens de Sportverkiezing 2020 is met de eerste partners van Vitaal Schouwen-Duiveland - Radar scholengroep, SMWO, Fysant, SV Duiveland en Gymnastiek Vereniging Deltasport - een samenwerkingsovereenkomst ondertekend. Gaandeweg bouwen we met ondersteuning van JOGG het netwerk van samenwerkingspartners verder uit.

Dit najaar

Rond de herfstvakantie nemen de buurtsportcoaches op het primair onderwijs weer de motorische fittesten, de zogenaamde MQ-scan, af. De 'buurtsportcoach wijk' geeft een impuls aan de bekendheid van het Jeugdfonds Sport & Cultuur. Ze geeft hiervoor voorlichtingsbijeenkomsten aan intermediairs zoals het onderwijs. Zo hopen we met het fonds nog meer ouders en kinderen te bereiken die onvoldoende middelen hebben om deel te nemen aan sport en cultuur. De 'buurtsportcoaches evenementen' hebben zich samen met sportverenigingen op de invulling van de Nationale Sportweek gericht. Ook starten er een aantal sportverenigingen met 'de gezonde sportkantine'. De eerste vereniging zal dit najaar gecertificeerd gaan worden. We gaan inzetten op een uitbreiding en upgrading van het gecombineerde wandelprogramma Zeeland in Beweging en Elke Stap Telt voor de doelgroep senioren. Waar Vitaal Schouwen-Duiveland zich nu nog hoofdzakelijk richt op het aanbod onder schooltijd wordt in de komende tijd in samenwerking met het onderwijs het naschoolse aanbod verder uitgewerkt.

Vitaal Schouwen-Duiveland, preventie genotmiddelen en eenzaamheid

Vitaal Schouwen-Duiveland is het uitvoeringsprogramma van het gezondheidsbeleid waarin het om fysieke gezondheid, mentale gezondheid en vitaliteit gaat. Het ligt daarom voor de hand om diverse gezondheidsonderwerpen in dit programma onder te brengen. In 2021 gaan we dit doen met de speerpunten preventie genotmiddelen en eenzaamheid. Met het netwerk binnen Vitaal Schouwen-Duiveland pakken we de verschillende gezondheidsvraagstukken die spelen op. We sluiten hiervoor zoveel mogelijk aan bij bestaande activiteiten en organisaties.

In de motie Eenzaamheid wordt het college gevraagd aansluiting bij het landelijke actieprogramma Eén tegen eenzaamheid te zoeken door het vormen van een lokale coalitie eenzaamheid. We zullen het netwerk Vitaal Schouwen-Duiveland uitbreiden met partijen als de dorps- en gemeenschapshuizen (o.a. Thuis in je Dorpshuis), de stads-, dorps- en wijkraden (o.a. Thuis in de Kern), de kerken, hulpkringen, Odensehuis en het Seniorenplatform om ook het onderwerp eenzaamheid goed op te kunnen pakken. We agenderen deelname aan het landelijke actieprogramma binnen dit netwerk.

Monitoring en evaluatie

Binnen het Programma Sociaal Domein werken we steeds meer datagesturd. Vooruitlopend op het vullen van onze monitor sociaal domein hebben wij samen met GGD Zeeland en ZB|Planbureau voor Vitaal Schouwen-Duiveland een dataset 18- opgesteld voor fysieke en mentale gezondheid. In de komende tijd voegen we hier ook een set indicatoren voor het speerpunt middelengebruik aan toe. Een dataset voor 18+ stellen we in 2021 op. Dit najaar voert GGD Zeeland opnieuw de volwassenenmonitor uit. Met de bestaande en nieuwe cijfers, die waarschijnlijk volgend jaar na de zomervakantie beschikbaar komen, kunnen we de dataset 'vullen'.

Om ontwikkelingen te meten op kindniveau is binnen Vitaal Schouwen-Duiveland in 2019 gestart met de uitvoering van de zogenaamde MQ-scan op het primair onderwijs. Dit is een wetenschappelijk onderbouwde en gevalideerde scan. Alle basisschoolleerlingen krijgen twee keer per jaar een motorische fittest. Ook worden ze eenmaal per jaar gevraagd een zogenaamd Beweeg ABC in te vullen, een vragenlijst over voeding en bewegen, en vindt eenmaal per jaar een BMI meting plaats. Deze informatie geeft zicht op de risico's die er per kind spelen. Samen met het onderwijs kunnen we snel op deze risico's inspelen met

een passend individueel en/of groepsaanbod, denk hierbij aan kinderysio, motorische remedial teaching of club extra.

Financieel en 2021

Via de 2e Programmarapportage 2020 stellen wij u voor het verwachte volledige restantbudget 2020 ad. € 63.351 over te hevelen naar 2021. Op deze manier blijven de middelen, beschikbaar vanuit diverse uitvoeringsregelingen voor gezondheid en sport, voor de uitvoering van Vitaal Schouwen-Duiveland beschikbaar. Voor het kalenderjaar 2021 kunnen we dan zonder extra gemeentelijke middelen Vitaal Schouwen-Duiveland uitvoeren.

We zetten in op het verstevigen van de uitvoering van de bovengenoemde activiteiten en zetten in op de huidige doelgroepen. Voor een eventuele uitbreiding van activiteiten en doelgroepen, we denken daarbij specifiek aan een buurtsportcoach voor de doelgroep 0-6 jaar, gaan we de komende tijd op zoek naar externe (project-) gelden lokaal, provinciaal of vanuit de rijksoverheid.

Een van de regelingen waar we ook in 2020 al gebruik van hebben gemaakt is de Specifieke Uitkering Sportakkoord. Voor 2021 en ook voor 2022 zijn er opnieuw financiële middelen beschikbaar binnen deze landelijke regeling. Voor een gemeente van onze grootte gaat het om € 20.000 per jaar.

Kernboodschap

We hebben besloten om Vitaal Schouwen-Duiveland ook in 2021 voort te zetten. De financiële middelen zijn hiervoor beschikbaar zonder dat we een beroep op extra gemeentelijke middelen hoeven doen. We besloten daarom al eerder Vitaal Schouwen-Duiveland van de lijst met uitbreidingsinvesteringen 2021 af te voeren.

Vervolg

Wij houden u op de hoogte van de voortgang van Vitaal Schouwen-Duiveland door middel van raadsbrieven.

Burgemeester en wethouders van Schouwen-Duiveland,

M.K. van den Heuvel
Secretaris

J.Chr. van der Hoek
Burgemeester